

ED-FEM...
s, prie...
i adatom...
as nuo...
ijos. Duodama...
savaitę už...
BRA, 100...
iss. (175-176)
darbininkė...
atvykusią...
r vonia...
COHLER...
Forest Hills, L...
Henos metu...
-8067 (175-176)
i gydymo...
prie namų...
maloni moteris...
nus ar kitur...
St. Johns...
-6725. LILLI...
Rosebank, 3...
5 min. nuo Ferr...
(175-176)
ke. Patrysi...
ai namai ir...
arys. Šešias...
Ziemas praei...
šliausius vietin...
maroneck 841...
(175-176)
STATE
vieta. 4 Seim...
& Grill. Visi...
ystė. Parduoti...
šimtai gerū...
priežasčių...
v. v. GE. 9-7...
(171-172)
ORTUNITIES
mul. Berkliv...
iva. 240 dar...
rnišiuotas nam...
Du maži upel...
ra barnė ir...
Praso \$25,000...
tinal. Monum...
(176-177)
SIMAI
N. MASS.
jos Lietuvos...
is piknikas...
et. Taut. Na...
ir Keswick...
ys moters p...
to pasitarti...
la...
sitėmyni dien...
kurį stengis...
smagiausiu...
Rengėjas
OKLYN, N. J.
slinkimas...
0 v.v. Lib...
Atlantic...
si nariai pra...
dikimą...
(77)
HILL, N. Y.
slinkimas...
v. v., 110-06...
malonėkite...
metų knyga...
kėje duokliu...
kad galėtumė...
Valdy...
(77)
D. OHIO
u atydat! Ky...
uti susirink...
u salėje. Bū...
au, kad bus...
susirinkim...
Mūsų susir...
skvieno mėn...
val. ryto, K...
A.
veikata
bai nauding...
s istaiga ga...
dam. \$1.25
2.50
NEW A...
US
SKAS)
UVIŲ
ORIS
66
vette St...
5, N. J.
2-5172
NY'S
DATE
R SHOP
EIMONAS
kas
AVENUE
N. N. Y.
s Barberla

LAISVĖ—LIBERTY

Vienintelis lietuvių kalboje
dienraštis Rytinėse Valstijose

Dalis Queens apskrityje (N. Y.) .. 9.00
Kanadoje .. 9.00
Kitur užsienyje .. 10.00
Metams prenumerata:
Jungtinėse Valstijose .. \$3.00
Pavienio egzempl. kaina 5 centai

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY

The Only Lithuanian Daily in
Eastern States
110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.
Telephone Virginia 9-1827
PRICE 5c A COPY

No. 179

Richmond Hill 19, N. Y., Ketvirtad., Rugsėjo (Sept.) 15, 1955

KRISLAI

Dešimtoji asamblėja.

Prof. J. Matulis.

Pirmasis lietuvis.

Kas bus toliau?

Rašo R. Mizara

Su š. m. rugsėjo 20 d. atsi-
darys dešimtoji metinė Jung-
tinių Tautų asamblėja.

Jos posėdžiai tęsis New
Yorko Jungtinių Tautų biusti-
nėje.

Šiuo metu iš viso pasaulio
šalių, kurios priklauso Jungti-
nėms Tautoms, atvyksta dele-
gacijos.

Tarybų Sąjungos delegaci-
ja taipgi yra kelyje ir jai va-
dovauja užsienio reikalų mi-
nistras Molotovas.

Mums įdomu tai, kad tary-
binėje delegacijoje šiomet
įeina ir lietuvių tautos sūnus,
profesorius daktaras J. Ma-
tulis.

Jis yra ne tik profesorius,
o ir Lietuvos Mokslų Akade-
mijos pirmininkas, mokslo
vyras.

Atrodo, kad Matulis bus
pirmas lietuvis, kurio balsas
nuskambės iš Jungtinių Tautų
tribunos į visą pasaulį.

Įgi šiol dar nebuvo Jung-
tinių Tautų seimtose lietuviu
delegato.

Tiesa, Paryžiuje, kada buvo
suaukta konferencija, kurio-
je buvo sudaryta taika su
Rytų Europos šalimis, daly-
vavo P. Rotomskis, tuometi-
nis Lietuvos užsienio reikalų
ministras, jis ten sakė kalbą,
bet tai nebuvo Jungtinių Tau-
tų asamblėja bei konferenci-
ja.

Kiek mums leidžia sąlygos,
atidžiai stebime Lietuvos
mokslininkų, rašytojų, meni-
ninkų ir kitų žymių žmonių
veiklą.

Mums atrodo, kad prof.
Matulis labai daug dirba, dė-
damas pastangas, kad mūsų
tauta juo greičiau pasiektų
didesnių laimėjimų visose gy-
venimo srityse; kad ji būtų
juo laimingesnė.

Jo dalyvavimas šitoje Jung-
tinių Tautų asamblėjoje, be
abejojimo, neš mūsų tautai ir
pasauliui didelės naudos.

Kyla kitas klausimas: Ar
ir šitoje asamblėjoje Kinijos
Liaudies Respublika dar vis
nebus priimta į Jungt. Tau-
tas?

O kaip su Italija? Kaip su
Albanija, Bulgarija, Rumuni-
ja, Vengrija, Suomija? Ar
ir jos dar vis nebus priimtos
į Jungtines Tautas?

Mums rodo, jau laikas pa-
daryti galą tiems "nesusipra-
timams," kurie kliudė minė-
tų šalių priėmimui į pasaulio
tautų seimą.

Reikėtų ir Japoniją juo
greičiau priimti į Jungtines
Tautas, kai tik ji sudarys tal-
kos sutartį su Tarybų Sąjun-
ga.

Rytų Vokietija, Vakarų Vo-
kietija taipgi turėtų būti tarp-
tautinės organizacijos narės.

Atsiminkime, kad gyvena-
me po Ženevos konferencija,
įnešusia pasauliną ką nors
naują.

Skaityt komercinėje spau-

DIPLOMATINIAI SANTYKIAI TARP MASKVOS IR BONNOS

Amerikos Komunistų partija prašo Aukščiausiojo teismo panaikinti McCarran įstatą

Washingtonas. — Ame-
rikos J. V. Komunistų parti-
ja įteikė Aukščiausiam
teismui 270 puslapių pra-
šymą, kuriame išdėsto, ko-
dėl McCarrano įstatymas
turėtų būti panaikintas. Šis
įstatymas, kitaip žinomas
ir kaip "Vidinio Saugumo
Aktas," buvo praveistas
1950-ais metais. Presiden-
tas Trumanas jį tada veto-
vo, bet Kongresas veto at-
metė. Įstato autoriumi bu-
vo dabar jau miręs Neva-
dos senatorius Pat McCar-
ranas.

Pagal tą įstatymą Komu-
nistų partija yra reikalau-
jama registruotis kaip už-
sienio agentūra. Taip nu-
tarė vadinama Subversy-
vų veikimo kontrolės ta-
ryba ir taip patvirtino,
dviem balsais prieš viena,
apeliacijų teismas.

Dabartinis Komunistų
partijos atsikreipimas į
Aukščiausią teismą yra pir-
mas žingsnis link apeliaci-
jų teismo.

Alžyro komunistai šaukia
žmones perimti vadovavimą

Paryžius. — Francūzijos
Komunistų partijos savait-
raštyje "France Nouvelle"
telpa Alžyro K. P. atsišau-
kimas. Atsišaukimas buvo
išleistas prieš pat partijos
uždraudimą. Jame alžyrie-
čiai darbo žmonės ragina-
mi perimti nacionalinio iš-
laisvinimo judėjimo vado-
vąybę.

Komunistai sako, kad de-
rybos tarp francūzų ir al-
žyriečių gali būti prasmin-
gos tik tuomet, kai francū-
zai sustabdys karinį perse-
kiojimą.

Iš Alžyro pranešama,
kad po K. P. uždraudimo
ten platinami nelegališki
lapeliai, kuriuose komunis-
tai užtikrina, kad jie tęs
savo veiklą.

doje žinias ir straipsnius apie
Adenauerio vizitą Maskvoje,
atrodo, tarytum Amerikoje
prieš dešimt metų kariavo ne
prieš Vokietiją, o prieš Tary-
bų Sąjungą!

Toji spauda kelia į padan-
ges Adenauerį tik dėl to, kad
jis laikosi reakcinės politikos,
tik dėl to, kad jis pataikauja
naciams ir labai neapkenčia
socializmo.

Nežiūrint viso to, Adenau-
eris išpildė Maskvos reikala-
vimą, oficialiai pasisakyda-
mas už diplomatinių santykių
sudarymą tarp Vakarų Vo-
kietijos ir Tarybų Sąjungos.

Ši sutartis nepatiks ypatin-
gai Washingtono reakcinin-
kams.
Nepatiks ji ir lietuviškiems
buržuaziniams nacionalistams.

Adenaueris pasirašė sutartį T. S. siūlytomis sąlygomis

Maskva. — Vakarų Vokietija ir Tarybų Sąjunga
pasirašė sutartį įsteigti pilnus diplomatinius santy-
kius. Tarybų Sąjungos ambasada bus atidaryta Bo-
nnoje, o Federalinės Vokietijos (Vakarų) respublikos
pradės veikt ambasada Maskvoje. Tarybų Sąjunga
toku būdu palaikys diplomatinius ryšius su abiem
Vokietijos valstybėmis: Federaline respublika ir Vo-
kietijos Demokratine respublika (Rytų Vokietija).

Sutartis buvo pasirašyta
antradienio vakare, po
penkių dienų derybų. An-
tradienį derybos vyko be-
veik be pertraukos per 11
valandų. Iki paskutinės
minutės vokiškoji delegaci-
ja bandė išsiderėti, kad So-
vietai pažadėtų iš anksto
"paleisti karinius belais-
vius," bet jiems buvo ats-
akyta, kad vokiškų karinių
belaisvių nėra, kad yra tik-
tai teismo nuteisti kariniai
kriminalistai.

Galų gale Adenauerio va-
dovaujama vokiškoji dele-
gacija pareiškė, kad ji su-
tarti pasirašys. Sovietai iš
savo pusės davė žodinį pa-
žadą, kad, pasitarus ir su
Rytų Vokietija, tų nuteistų
vokiečių ateitis bus svirs-
toma.

Maskva. — Prieš pasira-
šant sutartį, Bulganinas
pabrėžė Adenaueriui, kad

Ženeva sudavė smūgį pabėgėlių planams,---tvirtina Hugon Hanke

New Yorkas. — Varšu-
vos radijas perdavė Hugo-
no Hankės kalbą apie pa-
bėgėlius ir jų veiklą. Han-
kė buvo lenkų reakcininkų
"valdžios tremtyje" prem-
jeras, iki jis praeitos savai-
tės pabaigoje sugrįžo į
Lenkiją.

Hankė sakė, kad visokios
"egzilinės" pabėgėlių val-
džios remiasi ant principo,
kad ateis trečias pasaulinis
karas ir Rytų Europos
kraštai bus atkariauti ka-
pitalistinei santvarkai.
Bet Ženevos konferencija

skaičius vaikų ir paauglių
ilsis užmiščio ir miesto
pionierių stovyklose, eks-
kursinėse-turistinėse bazė-
se ir vasarinėse su vaikų
darželiais, vaikų namais ir
vaikų lopšeliais.

1955 metų pirmajame
pusmetyje palyginti su ati-
ninkamu praėjusių metų
laikotarpiu padidėjo kino
irenginių skaičius, pakilo
mokyklų, apsilan-
kusių kinoteatruose, išau-
go 47 procentais palyginti
su 1954 metų pirmuoju pus-
mečiu.

Toliau buvo gerinamas
gyventojų medicininis ap-
tarnavimas.

Kaip ir pernai, žymus

Tarybų Lietuvoje, Panevėžy, P. Maželis ir Stankevičius tapo įšventinti vyskupais

Vatikanas. — Vatikanas
oficialiai praneša, kad Ta-
rybų Lietuvoje, P. Maželis
ir Dr. Stankevičius buvo
konsekruoti į vyskupus. Jų
pakėlimo į vyskupus apei-
gose dalyvavo 15,000 tikin-
čiųjų minia. Konsekracija
pravedė vyriausias Lietu-
vos katalikų dvasininkas,
80 metų senelis arkivysku-
pas Kazimieras Paltarokas.

Vilnius. — Didelės tikin-
čiųjų minios, apie keliolika
tūkstančių žmonių, susirin-
ko Panevėžyje, kur arki-
vyskupas Paltarokas kon-
sekravo vyskupais prelatus
Dr. Stankevičių ir P. Ma-
želį. Ceremonijose dalyvavo
30 prelatų ir kanauninkų.
Apie 15,000 žmonių, kurie
susirinko ceremonijoms,
negalėjo sutilpti į didžiąją
katedrą.

Minimieji du aukštieji
dvasiškiai į vyskupus buvo
pakelti Vatikano patvarky-
mais.

Londonas. — Maskvos
radijas pranešė žinią, kad
du aukšti Lietuvos prelatai
tapo pakelti į vyskupus
Vatikano isakymu. Prisi-
menama, kad tie du, kaip
ir arkivyskupas Kazimie-
ras Paltarokas, yra pasira-
šę taikos atsišaukimus ir
bendrai draugiškai sugy-
vena su dabartine Lietuvos
valdžia. Faktas, kad Vati-
kanas įsakė juos konsek-
ruoti, rodo, sako stebėtojai,
ios Vatikanas pribąžsta
dabartine Tarybų Lietuvos
katalikiškos bažnyčios va-
dovybe.

ILA pirm. Bradley suti-
ko, kad specialus komite-
tas, kurį sukūrė New Jer-
sey senatorius Murray, ap-
klašinėtų unijos skundus
prieš taip vadinamą Uosto
komisiją, kuri uniją ir u-
nijistus persekioja.

Iki šiol buvo atsisakyta
klausytis nusiskundimų.

Paryžius. — Konservaty-
viai dabartinio Maroko sul-
tono Arafos šalininkai, ypa-
tingai pačių francūzų kol-
onistai Maroke, darė viso-
gi spaudimą, kad Arafa ne-
būtų pašalintas. Francūzai
kolonistai net sudarė gink-
luotą būrį, kad "ginti sulta-
ną."

Bet premjeras Faure yra
pasiryžęs praveisti nustaty-
tą planą: pašalinti Arafą ir
jo vieton užsodinti regentų
tarybą.

Belgradas. — Tito neap-
lankys Francūzijos, kaip
tai buvo planuota, ši spalio
mėnesį. Vietoje to, jis vyks
ateinančių metų pradžioje.

Washingtonas. — Val-
stybės departamentas, sako
vienas aukštas pareigūnas,
yra "švelniai patenkintas,"
nors "neperdaug džiugus"
Vakarų Vokietijos ir Ta-
rybų Sąjungos susitarimu.

Bonna. — Vak. Vokietijos
socialdemokratų turės
specialų savo komiteto po-
sėdį, kad priimti nusistaty-
tą link Adenauerio susi-
nėjimo su Sovietais. Trečia-
dienį iš Tarybų Sąjungos
turėjo grįžti socialdemo-
kratų vadas Carlo Schmidt.
Jis dalyvavo vokiškoje de-
legacijoje kaip parlamento
užsienio reikalų komisijos
vice-pirmininkas.

Kaira. — Egipto žemės
drebėjime žuvo 16 žmonių.
Drebėjimas taipgi buvo
jaustas Izraelyje.

Katalikų žurnalas giria
kairiečių "Daily Worker"

New Yorkas. — Libera-
liniai katalikiškame ša-
vaitraštyje "Commonweal"
telpa straipsnis, kuriame
giriamas "Daily Worker,"
kairiečių dienraštis. Katali-
kų žurnalas sako, kad di-
žioji spauda dažniausiai
ignoruoja streikus, kokie
teisėti jie nebūtu. Vienin-
telis laikraštis, kuris strei-
kus plačiai aprašo, sako
"Commonweal," yra komu-
nistinis "Daily Worker'is,"
ir tuomi stato pavzdį visai
padoriajai spaudai.

Bet "Commonweal" taipgi
sako, kad jis "neapkenčia
idėjų, kurias "Daily Work-
er'is" atstovauja, ir tarp
tų dviejų leidinių negali bū-
ti draugystės.

ORAS NEW YORKE
Gali būti lietaus

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	\$8.00	Canada and Brazil, per year	\$9.00
United States, per 6 months	\$4.50	Canada and Brazil, 6 months	\$5.00
Queens Co. per year	\$9.00	Foreign countries, per year	\$10.00
Queens Co. per 6 mos.	\$5.00	Foreign countries, 6 months	\$5.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Reikėtų greičiau padaryti tam galą!

KINIJOS LIAUDIES Respublikos vyriausybė užkvietė visos eilės šalių rašytojus atvykti pas kinas susipažinti su naujuoju jų gyvenimu.

Tarp užkviestųjų buvo Waldo Frank, amerikinis rašytojas. Kinai nori, kad Waldo Frank papasakotų jiems apie amerikini rašytoją-poetą Walt Whitmaną. Kinijos studentai ir plačioji visuomenė nori susipažinti su tuo poetu, kurio kūriniai, eilėraščiai, buvo atspausdinti knygoje ("Leaves of Grass") prieš 100 metų.

Waldo Frank buvo pasiryžęs ten vykti, bet... Valstybės departamentas atsisakė jį išleisti iš Amerikos; atsisakė jam duoti pasportą!

Kodėl?

Matyt, tik todėl, kad Kinija jį kviečia.

Waldo Frank nepriklauso jokioms "subversyvoms organizacijoms." Jis yra, rodosi, nepartinis. Deja, Valstybės departamentas jo neišleidžia!

Savo atvirame laiške, tilpusiame "New York Timese" praėjusį sekmadienį, rašytojas Frank smarkiai kritikuoja Valstybės departamentą už tai, kad jis atsisakė jam duoti pasportą.

"600 milijonų Kinijos žmonių, komunizmo vadovybėje, jėgims į moderninį pasaulį yra vienas didžiųjų istorinių įvykių," sako rašytojas. Tasai įvykis reikalingas juo didesnio tyrinėjimo. Ir tai tegali padaryti tik žmonės, kurie susieis į artimą kontaktą su tais 600 milijonų kinų. Reikalas pažinti šiandieninę Kiniją, josios žmonių galvą, veiksmus, etc., labai didelis. Bet mūsų Valstybės departamentas atsisako tai daryti. Jis draudžia kitiems tai daryti.

Na, ir kam iš to nauda?!

Tiesa, pastaruoju metu yra sakoma, jog Valstybės departamentas pakeis savo nusistatymą dėl pasportų išdavimo "nepageidaujamiems žmonėms." Būtų gerai, kad tai įvyktų jau greičiau.

Turėtų būti duodamas pasportas rašytojui Waldo Frank, turėtų būti duodamas pasportas kiekvienam amerikiečiui, niekuo nenusikaltusiam prieš šalies įstatymus. Turėtų būti duodamas pasportas, neklausiant aplikanto, kurion šalin jis ar ji mano vykti.

BRANGUS PLEPALAS

VIENAS iš kvailiausių taip vadinamų radijo komentatorių yra Walter Winchell. Tai plepalas, kurio "mokslas" remiasi gandai, paskalais. Jis plepa apie privačius žmonių reikalus; jis yra labai "didelis amerikonas," "baisus patrijotas" dėl to, kad keikia pažangiuosius žmones.

Na, ir šis plepalas (jis plepėdavo sekmadienio vakarais) gaudavo už 15 minučių plepėjimą \$16,000!

Jis buvo padaręs sutartį su savo samdytojais, pagal kurią jam turėjo būti mokama \$1,000 per savaitę net jei jis ir nieko nekaltėtų per radiją, jei jo vietoje kitas plepėtų.

Bet nepatik Winchellui ir tokia sutartis. Tuomet jis iš ten pasitraukė ir pradėjo plepėti iš kitos radijo kompanijos stoties.

Tokiam plepalui, kaip Winchellis, išmokama šimtai tūkstančių dolerių per metus už niekalų plepėjimą. Na, o geri žmonės, kurie turi ką nors naudingo pasakyti, nėra prileidžiami prie kalbėjimo ir radijo klausytojus.

Kadaise, Roosevelto laikais, buvo miela atsisėsti prie radijo klausytovo, nes galėjai dažnai išgirsti rimtų žmonių rimtas kalbas, rimtas nuomones. Dabar tų žmonių jau nebėra; jie yra išėsti. Jų vietosna pastatyti tokie, kurie moka prisitaikyti prie sąlygų.

KAS BŪTINAI REIKALINGA?

BŪTINAI REIKALINGA tuojau sušaukti Jungtinių Valstijų Kongreso specialę sesiją, kad joje būtų praves-tas anti-linčiovimo įstatymas.

Toks federalinis įstatymas yra būtina reikalingas. Be jo nebus galima suvaldyti niekadėjų, kurie yra pasimoję linčiuoti negrus.

Pastarasis Mississippi valstijos linčiuotojų "žygis" — nulinciuojimas 14 m. amžiaus berniuko Emmet Louis Till — dar ir dar kartą sako, kad privalo būti išleistas anti-linčiovimo federalinis įstatymas.

Masiniuose mitinguose, kurie yra šaukiami minėjimui nužudytojo negro, turėtų būti pareikštas ne tik protestas, ne tik pasmerkimas linčiuotojams, o ir konkretūs reikalavimai federalinei vyriausybei, kad ji darytų ką nors konkretaus sulaukymui brutališko nekaltų žmonių (negrų) žudymo.

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

POLITIKIERIAI NAUDO- JASI PROGA

Dienraštis Vilnis rašo:

"Darbo Dienos proga kas metai visi politikieriai padaro 'malonę' Amerikos darbininkajai — jie sako ugingas kalbas įtikindami svietą kaip jie myli darbininkus.

"Nekitaip buvo ir šiemet. Apvaikščiojant darbininkų šventę prabilo balne sėdintieji politikieriai ir tie, kurie norėtų atsisėsti jų vietoje.

"Iki prezidentinių rinkimų dar daugiau metai laiko. Bet gerindamiesi darbininkams visi politikieriai turėjo mintyje būsimums rinkimus.

"Ir nestebėtina. Darbininkai sudaro didžiausią nuosimintį balsuotojų. Jei lig šiol unijų vadaū mažai kreipė atydos į politiką, ateityje dalykai gali žymiai pakeitėti; ypatingai po to kaip susivienys CIO ir AFL.

"Savo Darbo Dienos pareiškimuose ir CIO prezidentas Reuther, ir AFL prezidentas Meany gana atvirai pasisakė ką organizuoti darbininkai mano apie republikonų administraciją.

"Politikieriai gavo progą tarti žodį į darbininkus ir pradėjo rinkiminę kampaniją 15 mėnesių prieš rinkimus. Organizuotas darbas, kiek numanu iš unijų vadų pareiškimų, nepasilik pasyvus kaip praktiko Gomperso laikais."

VERTĖ KONSTITUCIJA

Vienybėje Pr. Skardžius parašė neseniai Lietuvoje mirusiajam Pov. Pakarkliui nekrologinį straipsnį. Pasirodo, kad jiedu buvo nebogi bičiuliai, kai gyveno Lietuvoje.

1940 m., kai P. Pakarklis buvo Lietuvos liaudies valdžioje teisingumo ministras, tai jis prašė Pr. Skardžių (kalbininką) padėti versti iš rusų į lietuvių kalbą tarybinę konstituciją, pagal kurią buvo sutaisytas projektas dabartinei Lietuvos konstitucijai.

"Dirbom išsijuose, po keilolika valandų kasdien, tik su mažomis pertraukomis..." rašo Skardžius.

Taigi ir kalbininkas Skardžius yra prisidėjęs savo darbu prie sudarymo dabartinės Lietuvos konstitucijos, kurią buržuaziniai nacionalistai visaip niekina.

Beje, Pr. Skardžius pri-mena dar ir kitą dalyką: "1949 metais P. Pakarklis man dar parašė trumpą, bet šalto oficialaus tono laišką, kuriame kvietė kiek galint greičiau grįžti į Lietuvą..."

Visa tai rodo, jog P. Pakarklis buvo geras Lietuvos patrijotas, taurus vyras, troškęs, kad visi padoresnieji dipukai grįžtų namo ir ten prisidėtų prie kūrimo naujo, šviesesnio lietuvių tautai gyvenimo!

VARGINGI RAJONAI

Sekant Lietuvos spaudą, sekant joje telpiančias žinias apie derlių, apie gyvulininkystę ir t. t., metasi į akis vienas dalykas: Smėlingasis Džukijaus kampelis niekur nepirmuoja.

Gal dėl to, kad ten žemė prasta, kad rajonai perdaug smėlyje skęsta, Lietuvos vyriausybė neseniai

likvidavo Druskininkų rajoną, dalį jo priskirdama Alytaus rajonui, o dalį (didesniąją) Varėnos.

Smėlingieji plotai liečia ir Valkininkų ir Daugų rajonus.

Tačiau, nepaisydami viso to, Varėnos ir Daugų rajonai, kaip praneša Tiesos korespondentas Br. Jakštonis, "sudarė savitarpio socialinio lenktyniavimo sutartį ir įsipareigojo atkakliai kovoti, sumaniai išnaudoti esamus rezervus ir užtikrinti kolūkių spartų kilimą."

Tarp kitų gražių kolektyvinių ūkių pavadinimų, Daugų rajone vienas kolūkis nešioja "Džukų krašto" vardą.

PROTESTUOJA, BET KODĖL?

Naujienose Tūlas J. Liūdžius klausia, "Ar pikietuos lietuvių kalbos žodyną?"

Dalykas toks: viena dipukų knygų leidykla nusitarė Lietuvoje išleisti "Dabartinės lietuvių kalbos žodyną" pasivogti ir išleisti čia pat, Amerikoje. Dipukai pasiryžo atlikti dar aršesni darbą: žodyną sužaloti!

Prieš žodyno leidimą Amerikoje išstojo P. Skardžius, kalbininkas. Dėl to J. Liūdžius mano, kad Skardžius gali pradėti tą žodyną pikietuoti.

Bet Skardžius nenori matyti tą žodyną čia išleista ne dėl to, kad leidėjai atliks žulikišką darbą, bet dėl kitų priežasčių. Jis mano, kad jis pats geresnį žodyną sudarytų.

Klausimas, kurį Naujienos iškėlė, iš tikrųjų, įdomus, bet mes žinome, kad dipukai ir menševikai nepikietuos vagių ir šėlių, pasimojusių sužaloti Lietuvoje išleista puikų žodyną.

Jie pikietuoja padorius, kultūringus lietuvių parengimus.

Worcester, Mass.

Laisvės rudeninis piknikas jau čia pat

Piknikas įvyks rugsėjo (Šio mėn.) 18 d., Olympia Parke. Pelnas bus skiriamas Laisvės reikalams.

Draugės ir draugai, kadangi Laisvė gyvena didelės krizės laikotarpiu, tai mes turėtume šį pikniką padaryti kuo didžiausiu. Mūsų visų pareiga suvažiuoti iš visur.

Aš negaliu suprasti, kodėl Laisvės piknikas rudenį turėtų būti mažesnis kaip liepos 4. Juk ir šis piknikas rengiamas tam pačiam tikslui. Bet būna daug mažesnis. Turėtų visos kolonijos garsintis, organizuoti žmones, kad važiuotų į pikniką. Čia ne vieno Worcesterio darbas.

Antrąjį pikniką surengti buvo nutarta apskričių, bet ligi šiol niekas nę gu-gu: 7-sios apskrities organizatorius toli, kitų kolonijų veikėjai toli. Todėl, draugės ir draugai, susirūpinkime pikniku visi.

Programa bus graži. Apsimė dainuot So. Bostono Liaudies Choras. Dainuos Aldo Choro duetas: Ona Dirvelienė ir Jonas Sabaliauskas. Bus gražu pasiklausyti.

Taipgi prašau, kad atvežtumėte dovanų išleisti pikniką.

Rugsėjo 18 d. visi keliai turėtų vesti į Laisvės pikniką, įvyksiantį Worcesterį.

J. Skliutas

Tarptautinė konferencija, skirta taikiam atominės energijos panaudojimui

Atominių mokslininkų konferencija, įvykusi Ženevoje rugpjūčio mėnesį, buvo labai svarbi, tačiau pas mus apie ją buvo, palyginti, mažai rašyta. Dėl to, nors ir pavėluotai, žemiau išspausdiname Eltos pranešimą apie tą konferenciją, kad geriau supažindinti mūsų skaitytojus su jos nutarimais. — Red.

—:—

Ženeva, VIII. 9 d. — Kaip jau buvo pranešta, rugpjūčio 8 d. Ženevos Nacijų rūmuose prasidėjo Tarptautinė mokslinė-techninė konferencija, skirta taikiam atominės energijos panaudojimui. Ji sušaukta Sąjūnytų Tautų Organizacijos Generalinės Asamblėjos IX sesijos 1954 metų gruodžio 4 d. nutarimu. Konferencijos dalyvių uždavins yra pasikeisti patyrimu atominės energijos panaudojimo taikiais tikslais srityje ir tuo pačiu — dėti savo indėlį į tarptautinio įtempimo mažinimą ir valstybių savitarpio pasitikėjimo stiprinimą.

Konferencijoje dalyvauja 72 šalių, tame tarpe TSRS, UTSR, B TSR, JAV, Anglijos, Francūzijos, Kanados, Indijos, Lenkijos, Čekoslovakijos, Vengrijos, Jugoslavijos, Japonijos, Austrijos, Birmos, Egipto, Indonezijos, Italijos ir kitų šalių delegacijos.

Konferencijos darbe dalyvauja daugiau kaip tūkstantis delegatų, jų tarpe žymūs mokslininkai ir inžinieriai, atstovaujantieji įvairioms mokslo ir technikos šakoms.

TSRS delegacijai konferencijoje vadovauja akademikas D. V. Skobečynas ir kiti.

Konferencija truks iki rugpjūčio 20 d. Per tą laiką jos dalyviai plenariniuose posėdžiuose ir įvairiose sekcijose išsklausys daug mokslinių pranešimų ir informacijų apie įvairius atominės energijos panaudojimo taikiams tikslams aspektus.

Moksliniai darbai

Konferencijai pateikta daugiau kaip du tūkstančiai mokslinių darbų, kuriuos atliko 39 šalių mokslininkai, o taip pat SNO specializuotosios organizacijos.

Konferencija prasidėjo Nacijų rūmų Asamblėjos salėje, kur paprastai vyksta svarbios tarptautinės konferencijos. Ilgai prieš prasidedant pirmajam posėdžiui, salėje susirinko konferencijos dalyviai, ambasadų ir misijų atstovai, gausūs Šveicarijos ir užsienio spaudos atstovai, foto, kino ir radijo reporteriai.

Vietas prezidiume užėmė Šveicarijos konferencijos prezidentas M. Ptipjeras, Jungtinių Tautų Organizacijos generalinis sekr. D. Hamaršeldas, konferencijos pirmininkas H. Baba ir konferencijos generalinis sekretorius U. Uitmenas.

Konferencijos pirmininkas H. Baba suteikė žodį Šveicarijos konferencijos prezidentui M. Ptipjerui. Šveicarijos federalinių valdžios organų, Ženevos kantono ir miesto valdžios organų vardu prezidentas M.

Ptipjeras sveikina konferencijos dalyvius.

M. Ptipjeras išreiškė ištikimimą, kad konferencija parodys pavyzdį, kaip reikia bendradarbiauti siekiant tikslo, kuris tarnauja taikai.

Po to pirmininkaujantis suteikė žodį sveikinimui Jungtinių Tautų Organizacijos generaliniam sekretoriui D. Hamaršeldui.

Savo kalboje D. Hamaršeldas pabrėžė nepaprastai didelę prasidėjusios konferencijos reikšmę. Šia proga jis pažymėjo, kad, nors konferencija organizuota moksliniu pagrindu, ji "turi labai svarbius padarinius — ne tik mokslinius, bet ir ekonominius, socialinius ir politinius."

Po D. Hamaršeldo kalbos konferencijos pirm. H. Baba pranešė, kad konferencija gavo sveikinimus iš keturių didžiųjų valstybių vyriausybių vadovų, o taip pat iš Indijos vyriausybės vadovo, ir pasiūlė atitinkamų šalių delegacijų vadovams perskaityti tuos sveikinimus iš konferencijos tribunos.

Pranešimai

Perskaičius sveikinimus, konferencijos pirmininkas H. Baba pasakė įžanginę kalbą. Jis pasveikino konferencijos delegatus ir nurodė, kad viso pasaulio mokslininkų pasikeitimas patyrimu taikiam atominės energijos panaudojimo problemų srityje turi didžiulę reikšmę žmonijai. Pavaizdavęs perspektyvas, atsiveriančias dėka to, kad išplečiamas atominės energijos panaudojimas taikiems tikslams, H. Baba sustojo ties atominės energijos reikšmę ištisos eilės ekonominių problemų sprendimui.

Kalbėtojas paragino vystyti tarptautinį bendradarbiavimą atominės energijos panaudojimo taikiais tikslais srityje.

Esama pagrindo, pareiškė jis, tikėtis, kad dėka žymaus politinės padėties pagerėjimo, kuris neseniai prasidėjo ir kuris, kaip mes tikimės, vyks toliau, palaipsniui išnyks visi barjerai tarptautinio bendradarbiavimo kelyje.

Konferencija išsklausė anglų mokslininkų Robinsono ir Deniolo pranešimą "Pasaulinės naujų energijos šaltinių reikšmė." Mesono (JAV) pranešimą "Ekonominis vystymasis ir energijos reikšmės." A. Ševčiko (Čekoslovakija) pranešimą "Energinės gamybos vystymo Čekoslovakijoje perspektyvos ir atominės energijos vaidmuo taikioje srityboje" bei eilę kitų pranešimų.

*Konferencijos dalyviai su dideliu susidomėjimu išsklausė tarybinį mokslininkų D. Blochincevo ir N. Nikolajevio pranešimą "Pirmoji TSRS pramoninė atominė elektrinė ir atominės energetikos vystymo keliai."

Pranešime primenama, kad 1954 metų birželio 27 d. TSRS Sąjungoje buvo paleista į darbą pirmoji pramoninė 5,000 kilovatvalandžių pajėgumo atominė elektrinė.

TSRS vyriausybė, sakoma pranešime, pripažindama didelę atominės energijos

jos panaudojimo taikiams tikslams reikšmę ir siekdamas remti tarptautinio bendradarbiavimo vystymą šioje srityje, nutarė pateikti konferencijai pranešimą apie šią pirmąją pramoninę elektrinę TSRS Sąjungoje ir apie jos darbą.

Daręs pranešimą prof. Blochincevas pagrindiniai apibūdino TSRS atominės elektrinės agregatus, išanalizavo sukauptą per vienerius metus jos eksploataavimo patyrimą.

Toliau pranešėjas nupiešė tarybinės pramoninės atominės elektrinės įrengimą, fizinius ypatumus ir eksploataavimo sąlygas.

Analizuodamas atominės elektrinės eksploataavimo rezultatus nuo jos paleidimo momento, D. Blochincevas padarė eilę išvādų.

Darant bendrą stoties darbo metinio patyrimo išvadą, pasakė jis, galima išvesti, kad atominė elektrinė, kurios energijos šaltinis — atominis reaktorius, panašus į aprašytąjį, dirbs labai patikimai ir patvariai.

Prof. D. Blochincevas pranešė, kad TSRS Sąjungoje šiuo metu projektuojamos įvairių tipų atominės 50—100 tūkstančių kilovatų ir daugiau pajėgumo elektrinės, ir, remdamasis veikiančios TSRS Sąjungoje atominės elektrinės patyrimu, parodė didelės atominės elektrinės pranašumus prieš kitas elektrines. Jis nurodė, remdamasis ekonominiais apskaičiavimais, kad galima tokiose stotyse gaminti elektrą, kurios vienas kilovatvalandis atsis 10—20 kapeikų.

Baigdamas prof. D. Blochincevas pabrėžė, kad tarptautinis mokslininkų bendradarbiavimas padarys labai palankią įtaką naujos pramonės šakos — atominės energetikos vystymuisi.

Diskusijos

Dėl D. Blochincevo pranešimo posėdyje įvyko gyva diskusija, kurios metu tarybinis mokslininkas at-sakė i eilę Kanados, JAV, Olandijos, Anglijos, Indijos, Argentinos delegatų klausimų.

Illinojaus' valstijos (JAV) Argonos nacionalinės laboratorijos direktorius U. Zinas pateikė konferencijai Amerikos mokslininkų grupės pranešimą, kuriame aprašoma 5-10 tūkstančių kilovatvalandžių pajėgumo eksperimentinio energetinio reaktoriaus su verdančiu vandeniu konstrukcijos ir darbai.

Anglijos mokslininkų D. Hilo ir S. Džoslino pranešime kalbama apie Anglijos kapitalo įdėjimus į atominės energijos gamybą, pateikiami duomenys apie lėšas, kurias Anglija skyrė mokslinio tyrimo darbu Haruelyje vykdyti, svarstomas klausimas dėl kapitalo įdėjimų, reikalingų tam, kad būtų pradėta vykdyti atominės energijos išvystymo Didžiojoje Britanijoje programa.

JAV atominės energijos komisijos narys Davisas savo pranešime sustojo ties klausimu dėl kapitalo įdėjimų, reikalingų atominės energijos vartamai elektrinei pastatyti. Davisas apskaičiavęs, investicijos į lėšas vienam projektuojamo elektrinės pajėgumo kilovatui sudarys apie 250 dolerių.

Cleveland, Ohio

Gražus atsiliepinimas

LLD 15-toji apskritis, bendri su vietinėmis 22 ir 190 apomomis, rengė pikniką, kurio visas pelnas buvo skiriamas knygų leidimo fondui. Piknikas įvyko rugpjūčio 21 Reikia pasakyti, kad piko visais atžvilgiais. Kosta, visą biznį sutvarkius, rado, kad piknikas davė gno arti \$100. Kad sudadti čielą šimtine, komisija maksavo proporcionaliai apričių ir kuopas ir čielą šimne pasiuntė LLD C. Komini.

Nėra paslaptis, kad Draugilaispniškai nariams mažėja. am yra rimtos priežastys. O pačiu kartu knygų leidimo išlaidos laipsniškai didėja. Kad vien tik narių duomenis mes kas metai knygos išleisime. Tai būkime tikri, ir nuo dabar stengkimės kloti tam kitokių įplaukų.

GUY de MAUPASSANT

MAŽOJI ROK

Vertė E. Viskanta

II (Tąsa)

Paskui jis turėjo dalyvauti lavono apūre jime ir tardyme. Per visą tą lai- jis jautėsi tartum lunatikas, pasken- haliucinacijose, pro kurias žmonės įvykiai atrodė jam lyg sapne, lyg kaž- kiose kvaitulio miglose, kurios aptem- to tikrovę ir drumsčia protą didžiųjų katastrofų valandomis. Bet veriantis trines. Jis asis ekonomo- aičiavimais, ose stotyse kurios vie- dis atsieis of. D. Blo- ežė, kad nokslinkin- ias pada- nkią įtaka- s šakos - rgetikos - os

Bevejo pra- įvyko gy- urios metu- ninkas ir- dės, JAV, glijos, Indi- delegatų stijos (JA- acionalinės direktorius konferen- mokslinin- eima, ku- 5-10 tūk- atvalandžių erimentinio toriaus su eniu kor- bai. slininkų D. no prane- ie Angli- imus į ato- gamyba, enys apie glija sky- mo darbu- ti, svarsto- lėl kapitalo lingu tam- ta vykdyti os išvysty- Britanijoje

energijos s Davisas sustojo el kapitalo ngu atomi- romai elek- Daviso ap- sticinės, iš- rojektuoja- pajėgumo s apie 250

Aišku, kuopos turi tuo susi- rūpinti ir visų pirmiausia pa- siimti sau už pareigą ką nors surengti kas metai knygų lei- dimo fondui. Nors ir mažą sueigą surengs, bet nariams kooperuojant bus džiuginan- čios pasekmės. Jau turime ir nariams dali- name šių metų knygą. Tai yra 61-ji knyga bėgyje 40 metų. Juk turėtų kiekvienas draugijos narys tuo didžiuo- tis ir rodyti pavyzdį tiems, kurie šioje apšvietos draugi- joje neprisiguli. Bet, deja, ne visi tai daro. Tiesa, mes tu- rime keletą narių, kurie dėl senatvės ar kitokių priežas- čių neįmota skaityti. Jie kny- gų neima, bet užsimoka duo- kles ir tenkinasi esą tokios garbingos draugijos narietas. O tuo pačiu kartu keletas siveikų, stiprių ir dirbančių rarių dar nėra duoklių už šiuos metus užsimokėję. Koks tai kontrastas! Panašiai, kaip

vienas narys eina po stubas, kad duokles paimti ir pasiųstų į Centrą, o kitas tai atidėlo- ja iki metų galo arba ir vi- sai išsibraukia. Kadangi šių metų knygos jau atėjo, tai LLD 190-tos kuopos yra šaukiamas susirin- kimas, į kurį visi nariai pri- valo atsilankyti ir pasiimti tą brangią istorinę knygą. Susirinkimas įvyks penktadie- niu vakare, rugsėjo 23 d., 8 val. vakare, klubo svetainėje, 9305 St. Clair Ave.

J. Žebrys

New Yorko kaunsilmanai apsižiūrėjo, kad jie nelegaliai vartojo ant savo auto valdin- kono pažymį. Tariai padar- tyti įstatą tiems pažymiams legalizuoti.

New Yorko protestonai atsi- šaukė į saviškius, kad paim- tų laikinai auklėti po kūdikį. Jų prieglaudoose randasi 200 benamių kūdikių, dar nesuė- jusių 2 metų.

prie šios siaubingos scenos; ir nors jis stengdavosi tuo vaizdu nusikratyti, su 'šgščiu ir su pasibiaurėjimu vydamas jį šalin, bet nuolat jausdavo, kaip jinai šmėkščioja jo galvoj, vaikščioja aplink jį ir pagaliau vėl išneria prieš jo akis. Tada jis emė bjoti vakaro, bjoti gau- biančių jį šešėlių. Jis dar nežinojo, ko- dėl tamsa jį baugina, bet jautė, kad ji yra pilna baisenybių ir instinktyviai jos vengė. Dienos šviesos vaiduokliai ne- mėgsta. Dieną matai tikrus dailtus ir gyvas būtybes; tokias būtybes, kurios rodosi tik šviesoj. Bet naktis, gūdi tamsi naktis, neperregima kaip šiena ir drauge tuščia, naktis beribė, juoda ir neaprepiama, kurioj tavęs tyko visokios pabaisos, naktis, kurioje visada jauti klaidžiojant, slankiojant paslaptingą siaubą, — jam atrodė, kad joje slypi kažkoks nežinomas pavojus, grėsmingai pakibęs viršum jo. Bet kas gi tai buvo?

Netrukus jam tai paaiškėjo. Sykį, vėlai vakare, kai jis, negalėdamas už- migti, sėdėjo fotely, jam pasirodė, kad juda lango užlaida. Neramus, plakan- čia širdimi, jis laukė, kas bus; uždanga nebejudėjo; paskui staiga ji ir vėl suju- do; o gal jam t'kta taip pasirodė, kad juda. Jis nedrįso pasikelti, nedrįso kveptelt; o tuo tarpu jis buvo nebailys, ne sykį buvo mušesis, ir jam būdavo grynas malonumas sučiupti pas save va- gis.

Argi iš tikro linguoja šita uždanga? Klausė jis pats savęs, bjodamas, ar, kartais, jo neapgauna jo paties akys. O juk tai buvo tik menkinis: tik lengvu- tis audinio šiugždesys, virpėjimas rauk- šlelių, vos pastebimas bangavimas, lyg būtų papūtės vėjas. Renarde žiūrėjo į ją, įsmeigęs akis, ištempęs kaklą; staiga jis atsistojo, susigėdęs savo baimės, žen- gė porą žingsnių, stvėrė abiem rankom uždangą ir plačiai praskleidė ją. Iš prad- žių jis pamatė tik langų stiklus, juo- dus ir blizgančius, kaip rašalas. Už jų buvo naktis, didi, nežvelgiamą naktis, besitiesianti iki pat nematomo horizon- to. Jis pastovėjo prieš šitą bekrastę tam- są ir staiga pamatė toluomoje ugne- lę, kuri, rodos, judėjo. Jis prisikišo veidu prie stiklo, manydamas, kad tai, gal būt, koks žvejas vogčia gauda Brin- dilėje vėžius, nes buvo jau po vidurnak- čio ir žiburys slinko krantu po medžiais. Vis dar nieko negalėdamas įžiūrėti, Renarde užsidengė rankom akis; ir staiga ši ugnelė virto aiškia šviesa, ir jis išvy- do ant samanų jaunutę Rok, nuogą ir kruviną. Jis atšoko, siaubo pervertas, užkliudė krėslą ir parkrito aukštiešnin- kas. Keletą minučių jis taip gulėjo, sielvarto parblokštas; paskum pakilo, atsisdėjo ir emė mąstyti. Juk tai haliu- cinacija, daugiau nieko; ir dėl ko? Vien dėl to, kad kažkoks naktibalda vagis vaikščiojo paupiu su žiburiu. Pagaliau, kas gi čia nuostabaus, kad jo nusikalti- mo prsiminimas kartais jam prikelia prieš akis nužudytosios paveikslą.

(Bus daugiau)

Detroit, Mich.

Detroitė po 40 metų

Teko gventi šiame mieste 1914 m. Tais laikais Detroitas nebuvo taip išsiplėtęs, kaip dabar. Dabar miestas vienu trečdaliu yra padidėjęs gyventojais.

Detroitas yra šalies auto- mobilijų industrijos centras. Jis turi daugiau laisnuotų au- tomobilių už kitus net dides- nius miestus, palyginus su Chicaga ir jos gatvėmis, kur- ios siauros. Detroito gatvės kur kas platesnės ir yra daug plačių bulvarų dėl keturių au- tomobilių važiuoti.

Atvykus iš Chicagos su bizi- ūo reikalais, mums reikėjo turėti vadovus, kuriais buvo V. Smalstienė ir Kazys Nau- sėda. Jie pagelbėjo surasti draugus ir biznierių. Iš bizi- nierių gavom skelbimų į "Vil- nį" ir jos leidžiamą Kalendo- rių 1956 m.

J. Pauliukas, dienraščio ve- dėjas, leisdamas atostogas, gražiai pasidarbavo dėl laik- raščio ir Kalendoriaus.

Detroitiečiai turėjo spaudos pikniką rugpjūčio 28 d. Pik- nikas buvo pusiau sulytas. Nusiblavė tik apie 3 val. pop- piet. Visgi susirinko vilniečių ne visai mažai. Bėda buvo, kad nebuvo laiko pasivaishi- ni dėl atvėsusio po lietaus oro į vakarą. Bet rengėjai sakė, kad turės ir pelno laikraš- čiams. Ant vietos rengėjai pasitarę paėmė daržą pikni- kui ant rugsėjo 25 d. Pikni- kas atsisub toj pačioj vietoj.

Detroitė yra gerų meno spēkų, tik reikia jom daugiau vieningumo. Relkia jas su- koncentruoti ir tad bus gali- ma sudaryti geras meniškas programas parengimuose.

Mes lankydamiesi užkvie- tēm daug detroitiečių atvykti į Vilnius rudeninį koncertą, kuris atsisub lapkričio 6 d., Mildos teatre. Viena pora dainininkų pasižadėjo daly- vauti programoje, o gal ir daugiau bus galima gauti.

Krakaitienė su dukrele ir žentu turėjo surengę vakarie- nę išleistuvėms chiegiečių ir mes rengėjams ir dalyviams tariame širdingą padėkos žo- dį už mūsų pavaišinimą ir atjautimą. Buvom ir kitur kviesti daly- vauti, bet neturėjom laiko. Atsiprašome visų. Tokios draugiškos sueigėlės yra ge- ras dalykas, kai panaudojame geriems tikslams.

Vincas Kripelis

Baltimore, Md.

LLD 25 kp. susirinkime pa- sigirdo daug naujienu. LLD kuopa rengia banketą su kon- certu ir šokiais. Įvyks spalio 15 d., Workmen's Hall, 2507 Madiscn St. Banketas prasi- dės nuo 6 val. vakaro. Po to koncertas ir šokiai.

Taigi, visi — seni ir jau- ni, kapsai, aukštaičiai ir žemaičiai — nepamirškite spa- lio 15 dienos. Koncertą iš- pildys menininkai iš New Yor- ko. Dalyvaus ir ta čiulbanti lakštutė, kuri čiulbė praėjusiame mūsų piknike. Nariai jau gavo LLD kny- gą "Pasakojimai iš Istorijos." Leidinys 61. Tai didelis kul- tūros turtas. Taip, kultūros turtas ir jis auga. Tik bėda, kad dar 6 mūsų kuopos nari- ai duoklių neužsimokėjo. Draugai, neapleiskite Draugi- jos, mokėkite duokles ir im- kite knygas.

Viršminėtam susirinkime pasigirdo balsas apie Laisvės fondą su \$50. Tas balsas sa- lo, kad aš jau turiu vieną na- rį. O aš manau, kad ne vien- as, o jau du. Padarykime viską, kad būtų 2, 3, 4, 5, 6, ir taip toliau. Kitaip, be Lais- vės mes liksime dvasiniais ka- liniais.

Baltimoriečiai važiuos į Philadelphiją rugsėjo 24 die- ną. O ko jie ten važiuos? Ogi štai ko: Visas svie-

tas žino, kad philadelphiečiai rengia didelį koncertą. Na, tai širdis ir trunkia tuo gro- žių pasigėrėt. O iš kitos pu- sės, mes mylime daug gerų draugų susitikti. Aš tai la- biausiai ieškosiu vilkaviškle- čių.

Šiuo laikotarpiu Baltimorėj vyksta daug streikų. Bendex Radio Co. streiką provokuoja su streiklaužiais. Tai kova už duoną ir druską.

Saulėtekis

Chicago III.

Laimės ir nelaimės pas vilniečius

Rugpjūčio 3 d. vilniečiams gerai pažįstamas Stasys Jan- kauskas sutiko baisią nelai- mę. Tik įvažiuos jam į pla- tųjį vieškelį Rt. 20, skersai kelio nuo Stanley Smith įstaigos, greitai važiuojantis automobilis taip smarkiai smogė Jankausko automobilį, kad šis persivertė kelis kar- tus. Jankauskas nuvežtas į ligoninę, sakoma, gerokai su- trankytas, bet nepavojingai sužeistas. Bet jo automobilis sužalotas. Jis visas sudaūzy- tas, sulamdytas, langai suby- rėję į šipulius. Automobilis sumušęs Jankausko chevrole- tą atsimušė į toli nuo kelio stovinčią stubą, padaryda-

mas daugiau nuostolių. Jo savininkas irgi nuvežtas į li- goninę.

Jankauskienė turi bėdų su širdimi, tai namų ruoša atsi- rado kritiškoje padėtyje. Smi- thas atlieka gero kaimyno užduotį: savo darbus atlikęs, gelbsti Jankauskų šeimai.

Reikia palinkėti, kad Jan- kausko nelaimė pasibaigtų su mažiausiais nuostoliais.

Aplankėm Leoną Valančių ir Praną Mockapetrį. Jie abu

gerai nusiteikę. Leonas gerai jaučiasi ir baigia prisitaikyti prie normalaus gyvenimo. Jie išmainė savo "džypą" ant au- tomobilio.

Per M. Bacevičiaus farma tiesia vieškelį "Toll Road," tai bus kelias, kuriuo važiuo- jant reikės pasimokėti. Bace- vičiai tuo įvykiu patenkinti, nes jie mano atskirtą žemės dalį parduoti ir taip suma- žinti savo darbus ir rūpe- čius. J. P. S.

Brocktono (Montello), Mass.

Naujosios Anglijos Moterų Sąryšio

PIKNIKAS

Rugsėjo 25 September

Prasidės 1-mą Valandą Popiet

LIETUVIŲ TAUTISKO NAMO PARKE

Winter St. ir Keswick Rd.

Bus muzika, valgiai ir gėrimai. Kviečiame visus atsilankyti linksmai laiką praleisti.

Rengimo Komisija

MASSACHUSETTS ATYDAI

Rugsėjo 18 September

Šį sekmadienį, Worcester, Mass., įvyks rudeninis piknikas paramai dien- raščio Laisvės. Jį rengia Worcester lietuvių organizacijos ir kviečia visus Massachusetts lietuvius atsilankyti linksmai laiką praleisti ir pasivaishinti gerais valgiais ir gėrimais. Taipgi bus dainų programa. Dalyvauja sekamos dailės spēkos:

Laisvės Choras iš Hartford, Conn., pasirengęs traukti į Worcesterį.

Laisvės Choras iš Hartford, Conn. South Bostono Liaudies Choras ir Ona Dirvelienė su Jonu Sabaliausku

Tai bus įspūdinga meninė programa ir kiekvienam svarbu bus ją išgirsti. Apart to, čia bus . svečių ne tik iš Mass.valstijos, bet ir iš kitų kolonijų, iš New York, Conn. ir iš kitur. Tad būkite piknike ir susipažinkite su jais.

Prašome įsitęmyti pikniko vietą— Olympia Park, Shrewsbury, Mass.

Dalyvaudami šiame piknike paremsite savo dienraštį finansiniai labai kritiškame momente. Be visų kitų malonumų, atsiminkite ir tą, kad vasara jau baigiasi ir šis piknikas gal bus jau paskutinis šią vasarą. Tad nepraleiskite šios progos.

RENGĖJAI

Elizabeth, N. J.

Sėkmingas vakaras

Rugsėjo 10 d. Klubo patalpose, 408 Court St., įvyko sėkmingas banketas pagerbimui B. Makutėnienės. Svečių susirinko pilna Klubo svetainė ir rengėjai yra visiems dėkingi už skaitlingą atsilankymą.

B. Makutėnienė (po tėvais Bočkūnė) yra Amerikoje gimusi lietuvaitė, dalyvaujanti visur ir visuomet. Ji buvo pagerbta ne tik rengėjų, bet visų svečių, ir ne tik iš Elizabetho, bet iš visos apylinkės. Buvo geras būrys ir iš Brooklyn. Dalyvavo ir LDS centro pirmininkas ir sekretorius. Ji buvo pagerbta ne tik už jos veiklą, bet tą patį dieną buvo ir jos gimtadienis, ir rengėjai parūpino didelį tortą su užrašu: "Linksmo gimtadienio!" Sietyno trio, akompanuojant Balwoodui, pritariant visai publikai, sudainavo "Happy Birthday." Tortą parūpino Kudirkų kėpykla.

Programoje, apart kalbų, kurių buvo nemažai, Sietyno trio sudainavo apie penkias dainas. Dainavo geriau negu kada nors pirmiau. Trio sudarė iš T. Kaškiaučiaus, O. Stelmokaitės ir M. Stensler. Jie specialiai buvo susimokę dainą, skirtą B. Makutėnienėi.

Pasibaigus dainų programai buvo rodomi jubiliejinės vakarienės judžiai. Svečiai jais susijudino ir kiekvienas, kuris dalyvavo jubiliejinėje vakarienėje, matė save judžiuose. Buvo juoko ir pastabų, žiūrint, kaip visi, linksmi ir gerai nusiteikę, atrodė paveikluose.

Norisi priminti, kad bankete dalyvavo B. Makutėnienės sūnus su žmona, sesuo ir švogeria. Rengėjai įteikė jubiliejinę gerą dovaną. Kudirkienė — atvirutė su pinigine dovana.

Gaspadinės buvo M. Kudirkienė, A. Kiršlienė, L. Bartkienė, L. Vaičiūnienė ir A. Bondziavičienė (Skairiūtė). Iš vyrų: K. Churlis, A. Skairius, Poškus, W. Zukas ir Kiršlis. Reikia priminti, kad K. Churlis su savo karu įdėjo daug darbo.

Na, tai LDS Trečioji Apškritys žieminių sezoną atžymėjo su geru ir naudingų parengimų. Būtų gerai, kad įvyktų daugiau panašių ir skaitlingų parengimų.

Piliėtis

Lewiston-Auburn, Me.

Lietuvos Dukterų draugystės piknikas įvyko rugsėjo 4 d., Stuko lankoje. Tyru oru pakvėpuoti susirinko gražus būrys žmonių. Tai žolynų aromatas viliojo dalyvius prie pašnekų ir žaidimo. Piknike dalyvavo ir Stukaitė, atvykusi 1,800 mylių iš Floridos, vyro lydima su dviem vaikučiais. Mat, Mildreda su šeima atostogauja pas tėvelius gražiame ūkyje. Šios draugystės narės aptarnavo svečius primniai. Beje, Laisvės skaitytojas P. Yurkštas atvažiavo sykiu su sūnumi Povilu ir jo žmona prancūzė su dukrele. Povilas gabus inžinierius Central Maine Power kompanijos. Dabar bus jau 2 metai, kai tapo suparalyžuotas polio ligos ir negali iš lovos pasikelti. Iš karo buvo išneštas su lova ir paunksnėje paguldytas. Su malonia šypsia žiūrėjo į būrį žmonių, stovintį aplink jį! Tai 29 metų jaunas inžinierius, ligos priblokštas. Linkiu jam pasveikinti!

Gedemino draugijos piknikas buvo rugpiučio 28 d. Diena buvo vėsi, tai ir žmonių nebuvo daug. Vienas iš dalyvių, šilaitis, pasakė: Atėjo geri draugystės rėmėjai, tai ir uždarbavo gero padarėm.

Sustojau Laisvės skaityto-

New Yorko ir Apylinkės Žinios

Iš LMS Centro Komiteto posėdžio

Praėjusį pirmadienį įvyko Lietuvos Meno Sąjungos Centro Komiteto narių posėdis. Buvo svarstyta visa eilė dalykų.

Iš nutarimų galima paminėti šiuos:

1. Kadangi sekamais metais įvyks dešimt metų, kai muzikas Frank Balwood (Balevičius) pradėjo kurti muziką, tai LMS išleis visus jo kūrinius paskiru leidiniu.

2. Nutarta suruošti paskaitą apie poetą Adamą Mickėvičių. Prelegentu kviesti Rojū Mizarą.

3. Nutarta suruošti paskaitą rašytojui P. Bonoskiui.

Svarstyta eilė kitų bėgimų klausimų, bet smulkiau apie viską, tikim, praneš spaudoje pats LMS pirmininkas Baranikas arba sekretorė Mildred Stensler.

Koresp.

Visi norės matyti prof. J. Matulį

I New Yorką, kaip žinia, atvyksta profesorius Juozas Matulis, Lietuvos Mokslo Akademijos prezidentas. Atrodo, šis žymus lietuvių tautos sūnus bus pirmą kartą Amerikoje. Amerikos lietuviai labai norės jį pamatyti, bet klausimas, ar jie galės jį matyti? Gal tik tie galės, kurie turės progos apsilankyti Jungtinių Tautų asamblėjos posėdyje.

Dalykas, mat, toks, kad atvykusiųjų į Jungt. Tautas tarptautinių respublikų delegacijų judėjimas yra labai apribotas, suvaržytas. Yra tačiau vilčių, kad dabar, po ženevos konferencijos, tasai suvaržymas gal bus kiek tiek atveržtas.

L. I. gelžkeliečiai sulėtino darbą

Praėjusį pirmadienį ant Long Island gelžkelių daugybė traukinių vėlavo ir dėl to daug keleivių užtruko kelėje ilgai. Tos linijos aptarnauja tūkstantines minias keleivių.

Gelžkeliečių brolijos generalinis pirmininkas Harold J. Pryor sako, jog sulėtinimas darbo įvyko ne iš pačių darbininkų noro. Kompanija įvedė darbininkams taisyklių knygą (book of rules). Tūlos tos taisyklės taikomos darbininkų nenaudai. Gi darbininkai sako: jeigu laikytis tik kai kurių taisyklių, tai jau geriau laikytis visų. Tuos visus įsakus skaitydami, naujusius į taisyklių knygą lipdydami, jie suvėlavo traukinius.

Darbininkai jau seniai nepatenkinti mokesčių ir darbo sąlygomis. Jie buvo nutarę skelbti streiką rugpiučio 6-tą. Jį atidėjo tikėdamiesi valdinių tarpininkų talkos. Praėjusią savaitę unija atmetė tarpininkų pasiūlymus. Jeigu įvyktų streikas, 1,500 dirbančiųjų traukiniuose mestų darbą.

New Yorko mieste lig šiol įvyko 525 susirgimai polio. Pernai tuo pat laiku buvo tik 274.

jos Seimonienės ūkyje. Didelis daržas žaliuoja: kopūstai, burokai, o agurkų daugybė. Ievutė pasakė: pasiskink kukurūzų bei pupelių, ar kitokių daržovių. Ant nelaimės, pėsčias atėjau, tai ir negalėjau daugiau panešti. Mat, pigiai parduoda, tai miestiečiai išperka daržoves bei bulves. Petras Petrov

PRISIMINIMAS

Mūsų Mylimo Tėvelio

PETRO VAZNIŲ

(PETER WAGNIS)

Mirė Rugsėjo (September) 15, 1951, Richmond Hill, N. Y.

Sukako ketveri metai, kai mes jo netekome, bet mūsų širdyse jis visuomet pasiliks.

Dukters ir žentai:

Carolyn ir Angelo Baretela
Olga ir Anton Margos
Anne ir Frank Yakstis

Argentiniečiai grįžta į Lietuvą

Vienas brooklynietis gavo laišką iš Argentinos, kad š. m. liepos 30 d. į Lietuvą grįžo Konstantas Dagys, jo žmona Lucija ir sūnus Jonas.

Rašoma, kad laivu, kuriuo išvyko Dagių šeima, išvyko taipgi virš 100 kitų tautybę žmonių — visi į Tarybų arba į liaudiškas respubliikas. Dagitai į Argentiną buvo atvykę 1929 metais. Negalėjo jie Argentinose praprasti gyventi, nes gyvenimo sąlygos šiurkščios, kultūrinis imigrantų slopinimas aštrus. Tūkstančiai argentiniečių lietuvių yra pasilgę savo gimtosios šalies. Tad kurie tik gauna leidimą, tuojau grįžta į Tarybų Lietuvą, rašo mums tasai asmuo.

Skubėdama sumokėti savo samdytojo taksus, raštininkė buvo palikusi subway stotyje savo piniginę su boso ir savo pinigais, \$1,003. Sekamoje stotyje ji atsiminė apie piniginę, sugrįžo ir atgavo. Ją buvo radęs subway darbininkas.

Ar Tamsta jau gavai Laisvės naują skaitytą? Jei ne, tai pasirūpink gauti.

Siūlo kongresą

Plačiagerklis kun. J. Balkūnas dalyvavo "Lietuvių bendruomenės" mitinge, įvykusiame praėjusį šeštadienį.

Kaip rašo pranciškonai, Balkūnas tik neseniai grįžo iš Pietų Amerikos, kur jis "aplankė 8 valstybes." Na, ir ką Balkūnas pagiedojo? Jis ragino "bendruomenę" šaukti "pasaulio lietuvių kongresą." Kur šaukti? Gal į Vilnių? Gal į Kauną? Gal į Klaipėdą? Ne! Į Ameriką, — gal į Maspethą.

Tas jo "kongresas," aišku, būtų klerikalų apveizdoje — tai davatkėlių ir zakristijonų "kongresas." Na, būtų įsileisti ir menševikai, nes jie šiuo metu klerikalams labiausiai nuolankauja.

K—kas

New Yorko fabrikanto Weiner divorso byloje pavartojo rekorduotą įudymą prieš jo žmoną. Paslėptas rekorduojantis įrankis užrekdavo žmonos pokalbius su svetimais asmenimis jos pačios namuose.

Amatininkai, pajieškodami darbų, praneškite per Laisvės ir gausite pasiūlymų. Kaina už paskelbimą žema.

AVALON, N. J.

Svarbus pranešimas New Jersey ir New Yorko Apylinkėms

Kadangi vasara jau eina prie pabaigos, tai tuo tikslu, su draugų pagalba, rengiame išvažiavimą. Mes kviečiame visus iš minėtų apylinkių atvykti į šį išvažiavimą ir užbaigti vasaros sezoną gražiai ir linksmai.

Išvažiavime bus visko pakankamai — gerti ir valgyti. Draugas Lipčius pristatys 25 svarus lietuviškų kilbasų, taipgi ir hot dogs, maltos mėsos ir kitokių valgių. Tas viskas bus vel-tui. Viskas ko norime iš jūsų, tai, kad atvažiuotumėte, nepatingėkite.

Jūrose vanduo šiuom laiku yra pats šilčiausias. Kurie norėsite, tai galėsite dar gerai pasimaudyti. Užtikriname, kad praleisite puikiai laiką. Todėl visi ir visos traukite pas Bekampius, 147 13th St., Avalon, N. J., telefonas — Avalon 7-5983.

Čia bus svečių: Senas Vincas, Pranaitis, Merkiai, Mattis, Patten, Žilinskai iš Plymouth, Pa. Taip jau bus svečių ir iš Brooklyn, ir iš Baltimorės, ir iš daugelio kitų kolonijų.

Išvažiavimas bus nedėlioje, 18 d. rugsėjo-Sept.

Kuriems patogų, atvažiuokite subatoje. Vietos bus visiems. Nežiūrint, koks būtų oras, išvažiavimas įvyks.

Visus Užkviečia Bekampiai

Judžantai džiaugiasi didėjančia šeima

Joseph Robert Agurkis, Mrs. (Marijos) Judžentas sūnus rugsėjo 10-tą susituokė su Frances Helen Rizzola iš Yonkers. Ten įvyko ir apeigos josios tėvų Mr. ir Mrs. Michael Rizzolų lankomoje bažnyčioje. Vėdybinę atostogą praleis Kanadoje.

Jaunoji pradinį mokslą ėjo vietos mokykloje. Vėliau New Yorko Polyclinic medikališkoje mokykloje išsimokė X-ray techniku ir lankė Yonkers biznio mokyklą. Dirbo savo būsimos vyro statybos firmai sekretore.

Jaunasis baigė Valley Stream vidurinę mokyklą, lankė New Yorko Polyclinic, taipgi Adelphi kolegiją, Garden City.

Paties Judžento vyriausio dukterė Helen išėjo už Karinskio 1954 m. liepos 5-ą. Kita dukterė Ruth jau turi sužadėtinį, tad tėvai ne už ilgo gali liktis tik su viena dukra Dolores.

Judžantai labai patenkinti savo vaikais ir prisidedančiais šeimon marčia ir žentais. O kad auklėdami tą gražią šeimynėlę jie nepaseno, Judžentas žada tai įrodyti vaidinime veikalo "Nuodėmingas Angelas," kurį Lietuvių Liaudies Teatras statys šį sezoną. Buvome pasiilgę to talentingo komiko. Pasiūlysiu sušaukti. Gi jo maloni žmona ne kartą jį atlydi į praktikas ir visuomet atvyksta pamatyti vaidinimus ir kitus meno veiksmus.

Linkime jiems visiems laimės! Rep.

LAPELIAI PRIEŠ LINČĄ

Civilinių Teisų Kongresas (CRC) Harleme išdalino dešimtis tūkstančių lapelių, kuriuose žmonės šaukiami protestuoti prieš žvėrišką linčą Mississippi valstijoje.

ROJAUS MIZAROS PAGERBIMUI BANKETO ŽINIOS

Gražiai tolesnės kolonijos atsineša į pranešimą apie rengiamą banketą pagerbimui Rojaus Mizaros sukaktimi 60 metų jo amžiaus, 40 metų žurnalistinės kūrybos ir 35 metų tarnybos Laisvės redakcijoje.

Iš Miami, Fla., Meisonai pareikalavo 10 banketo bilietų; Anna Kazilionis, Cleveland, Ohio, pareikalavo 10 banketo bilietų, ir J. Paulukas (Vilnies administratorius) pareikalavo ir jau gavo 50 bilietų.

Aišku, kad iš tų kolonijų į banketą niekas neatvyks, tačiau apsvietą branginanti žmonės nori pagerbti savo rašytoją ir vadą, o kartu finansiniai paremti dienraštį Laisvė. Nes nuo šio banketo pelnas yra skiriamas Laisvės paramai.

Į daugelį vietų išsiuntėme veikėjams bilietų platinimui. Visi ir visur rūpinkimės, kad banketas pavyktų. Aplaike bilietus malonėkite juos platinti ir prašome prieš įvykstant banketui atsiskaityti už juos. Taipgi prašome platinimo pranešti mums vardus tų asmenų, kurie torjo bilietus. Norime žinoti visus, kurie parėms tą gražų įvykį, ir norime bankete paskelbti jų vardus.

Kurie norite paremti šį dalyką iš tų vietų, kur nėra platinami bilietai, malonėkite kreiptis į Laisvės administraciją, ir jūs būsite greit aprūpinti.

Iš artimesnių kolonijų, iš kur atvyksite į banketą, labai prašome iš anksto įsigyti bilietus. Norime tikrai žinoti, kiek bankete bus žmonių.

Pirma bilietų platinimu pasižymėjo Ona Čepulienė. Tik spėjus atspausdinti ji pasiėmė 20 bilietų ir tuojau pardavė 8. Laukiame rezultatų iš kitų platintojų.

Rengimo Komisija

HELP WANTED—FEMALE

Masinių Operatorės, prie siuvimo. Su vienu ir po dvi adatom masė. Geros algos, darbas nuo karštos apmokamos vakacijos. Duodame nus du kartų į savaitę už uždarbį. RICKY BRA, 100 Court St., Worcester, Mass. (173-18)

Moteriškė. Maži gydymo namai. Turi būt patyrusi prie namų reiki. Šos. Patikima ir maloni moteris. Gali gyventi pas mus ar kitur. Ioni nuotaka. 139 St. Johns Ave. Tel.: Sherwood 2-6725. LILLIE M. CORRIGAN, Rosebank, 8 Tel. GL 7-6049. (15 min. nuo Penn) (176-18)

BUSINESS OPPORTUNITIES

Farma Pardavimui. Berkshe Gražus, užmiesto dv. as. 240 akr. 12 kambarių išfurniuotas namas puikiame stovyje. Du maži upelė šaltinio vanduo. Yra barnė ir nuomojimui s'aba. Prašo \$25,000. Išmokėjimai sutartinai. Monum 3-9623. (176-18)

Šeimoms patarėjai

Manhattane prie Supreme Court įkurtas nesuipratim turinčioms šeimoms patarėjų skyrius (Family Part). Badiys išklausti pasiskundimų patarti pirm asmenų nuėjim j atvirą teismą. Pradžiai darbo \$10,000 davanajo tabako milijonų pavėdėja Doris Duke. Ji pati yra pergyvenusi šeimos problem ir divorsų, o gal jaučiasi padariusi ir klaidų nuskubėjim j teismus pirm gavimo prieliskų bešališkos įstaigos patarimų.

Padėkite savo vājinknjam gauti Laisvės naują skaitytą. Laisvės kaina \$8.00 metams.

PRANEŠIMAI

MONTELELO, MASS. Piknikas. Lietuvių Taut. Na. Parke, rengia L. T. Namu Drogos dėl tų, kurie nevažiuos Laisvės pikniką. Worcester, Ma. Iykyks rugsėjo 18 d., pradžia 1 o diena. Geo. Shimaitis. (179-18)

HARTFORD, CONN.

L. M. Klubo susirinkimas įvyks rugsėjo 19 d., 7:30 val. vakare, Hungerford St. Visos narės da vaikite, Atostogos praėjo, vasar baigėsi, tai dabar galėsimė turkų kę veikti rudeniniame sezone. V. K. (179-18)

BROCKTON, MASS.

Naujosios Anglijos Lietuvių Terų Sąryšio metinis piknikas įvyks rugsėjo 25 d., Liet. Taut. Na. Parke, Winter St. ir Keswick B. Brocktone. Draugys moterys j kviečiamos iš anksto pasitarti su suruošti moterų stalą. Prašome visų įsistėmyti diena dalyvauti piknike, kurį stengiam padaryti vieną iš smagiausių Rengėjų

CLEVELAND, OHIO

Motery Klubelėjų atyda! Kviečiame visas dalyvauti susirinkime rugsėjo 15 d., mūsų salėje. Būkite visos laiku. Girdėjau, kad bus nauji narių šimie susirinkime. Malonu ja priimti. Mūsų susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio 3-čią trečiadienį, 11 val. ryto, Klubo salėje.

Medus Sveikata

Medus yra labai naudingas sveikatai. Laisvės įstaiga gaus aprūpinti medum. Kaina: Kvorta \$1.25 Pusgalionis \$2.50

MATTHEW A. BUYUS

(BUVAUSKAS) LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS 426 Lafayette St. Newark 5, N. J. MArket 2-5172

TONY'S

UP-TO-DATE BARBER SHOP ANTANAS LEIMONAS Savininkas 306 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y. Geras Patyręs Barberis